

Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Η ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ είναι έδρα Μητροπόλεως. Τής Μητροπόλεως Τριφυλίας καί Ὁλυμπίας, πού σέ ἀλλοτινούς καιρούς, λεγόταν Χριστιανουπόλεως. Καί σήμερα στή «φήμη» τοῦ Μητροπολίτη ἀναφέρεται τό παλιό της ὄνομα, πού τό ὄφελει στό γειτονικό χωριό τῶν Χριστιανῶν (ἄλλοτε Χριστιανούπολη), που ὑπῆρξε, γιά κάποιο διάστημα, ἔδρα τῆς Μητροπόλεως. Ἐκεῖ δρίσκεται —ὅπως ἀναφέρεται καί ἀλλοῦ— ὁ περικαλλής Ναός τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, πού τὸν ὑμνεῖ τό δημοτικό δίστιχο.

Πότε ίδρυθηκε ἡ Ἐπισκοπή πρῶτα καί ἡ Μητρόπολη ἀργότερα δέν είναι γνωστό. Στό ἡμερολόγιο τοῦ Πατριαρχείου ἀναγράφεται ὅτι τό 334 μ.Χ. μαρτύρησε ὁ Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως. Κατά τὸν 5ο μ.Χ. αἰῶνα ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ἐπισκοπή τῆς Κυπαρισσίας, ὑπαγόταν στή Μητρόπολη Κορίνθου. Στά χρόνια τῶν Ἰσαύρων ἡ Κυπαρισσία είναι ἔδρα τῆς Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως. Ὁ Φραντζῆς ὑπῆρξε τοποτηρητής τῆς Μητροπόλεως ὡς τό 1833, ὁπότε μέ τὴν ίδρυση τοῦ νέου κράτους, ίδρυθηκε ἡ Ἐπισκοπή Τριφυλίας μέ ἔδρα τὴν Κυπαρισσία.

Γύρω στόν 11ο αἰῶνα κτίζεται ὁ ναός τῆς Μεταμορφώσεως τῶν Χριστιάνων καί ἡ Ἐπισκοπή Χριστιανουπόλεως προάγεται σέ Ἀρχιεπισκοπή.

Τή Μητρόπολη Χριστιανουπόλεως ποίμανε καί καθαγίασε μέ τὴν πίστη του ὁ Ἀγιος Ἀθανάσιος Χριστιανουπόλεως στά τέλη τοῦ 17ου καί στίς ἀρχές τοῦ 18ου αἰῶνα (1680-1710). Ὁ Ἀγιος Ἀθανάσιος ἐξεδήμησε τό Νοέμβριο τοῦ 1735 σέ ἡλικία 71 ἑτῶν.

Στήν ιερή μνήμη του είναι ἀφιερωμένος ὁ μεγαλοπρεπής Ναός πού κοσμεῖ τήν είσοδο τῆς Κυπαρισσίας καί ἡ μνήμη του ἐορτάζεται στίς 17 Μαΐου. Ὁ λαός τόν ἀποκαλεῖ «Μακηθανασάκη».

Τό 1807 ἥρθε ὡς Μητροπολίτης ὁ Χριστιανουπόλεως ὁ Γερμανός

(Ζαφειρόπουλος) πού εἶχε μυηθεῖ στή Φιλική 'Εταιρεία, πήρε μέρος στή συνέλευση τῆς Βοστίτσας καὶ πῆγε στήν Τριπολιτσά —ὅταν οἱ Τοῦρκοι κάλεσαν ώς ὄμήρους ἀρχιερεῖς καὶ προκρίτους— γιά νά γίνει καὶ πρωτομάρτυρας τῆς Λευτεριᾶς, καθώς ἀπ' τίς κακουχίες πέθανε στά μπουντρούμια τῶν φυλακῶν λίγο πρίν ἐλευθερωθεῖ ἡ τότε πρωτεύουσα τοῦ Μοριᾶ. Πρωτοσύγκελλό του εἶχε τὸν πρωτοξάδερφό του ἀρχιμανδρίτην Ἀμβρόσιο Φραντζῆ, πού σήκωσε τό βάρος τοῦ Ἀγῶνα κι ἔγραψε τήν ιστορία τῆς 'Ἐπαναστάσεως.

'Ο νῦν Μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως, Τριφυλίας καὶ Ὁλυμπίας κ.κ. Στέφανος, πού ποιμαίνει τή Μητρόπολη 40 καὶ πλέον χρόνια, σέ μελέτη του, πού κυκλοφόρησε τό 1984, μέ τόν τίτλο: «Μητροπολῖται Χριστιανουπόλεως κατά τόν ΙΗ' αἰῶνα» γράφει: «Ἡ ἐπίσημος ἐμφάνισις τῆς Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως ιστορικῶς τοποθετεῖται εἰς τό ἔτος 1807, ἐπί πατριαρχίας Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ. Μᾶλλον, δῆμως, ἡ ἐπισκοπή προϋπῆρχε. Κατά τούς μετά τήν Ἀλωσιν χρόνους, ὑπογράφει συνοδικήν πρᾶξιν τοῦ Πατριάρχου Συμεών Α' κατ' Ὁκτώβριον τοῦ 1714: «ὁ ταπεινός Μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Κάλλιστος».

'Εξάλλου, ὁ καταξιωμένος ιστορικός καὶ μελετητής τῆς Πελοποννησιακῆς ιστορίας Τάσος Γριτσόπουλος, στό βιβλίο του «Τριπολιτσά» γράφει γιά τή Μητρόπολη Χριστιανουπόλεως: «Ἡ δικαιοδοσία τῆς Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως ἐνετοπίζετο εἰς ἀρκαδικήν περιοχήν, παλαιοαρκαδικήν καὶ τριφυλιακήν, ἥτοι αὐτή ἡ ἐπαρχία περιελάμβανε τάς περιφερείας Φαναρίου, Καρυταίνης, Λεονταρίου καὶ ὀλόκληρον τήν δυτικήν παραλίαν μεταξύ ποταμῶν Ἀλφειοῦ καὶ Λαγκουβάρδου. Γνωστοῦ ὅντος ὅτι Ἀρκαδία ἐκαλεῖτο ἡ Κυπαρισσία κατά τούς μέσους αἰῶνας καὶ τό χωρίον Χριστιάνοι περιλάλητον ἥτο διά τόν ναόν τοῦ Σωτῆρος, κατανοοῦμεν διατί ἐπωνυμεῖτο Χριστιανουπόλεως ὁ Μητροπολίτης καὶ πάστος Ἀρκαδίας ὑπέρτιμος. Ἡ προσθήκη τοῦ Λεονταρίου εἰς τήν Μητρόπολιν καὶ ἡ ἀνάδειξις αὐτοῦ ώς προσωρινῆς ἔδρας τῆς Μητροπόλεως συνετελέσθη εἰς χρόνους ὑστέρους, διότι Πατριαρχική ἐξαρχία ὑπῆρχε εἰς τό Λεοντάρι, ὅπως καὶ στήν Καρύταινα...»

'Ως διάδοχος τοῦ Ἀθανασίου (τοῦ Χριστιανουπόλεως), πού ἀγίασε, φέρεται ὁ Μητροπολίτης Γρηγόριος, πού μπορεῖ νά καταγόταν ἀπό τήν Καρύταινα καὶ ίσως νά ἦταν καὶ συγγενής τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Ποίμανε γιά μιά δεκαπενταετία τή Μητρόπολη, ἀπ' τό 1710 ώς τό 1726.

Στό Μητροπολιτικό θρόνο τόν διαδέχθηκε ὁ Παρθένιος, πού καὶ αὐτός πρέπει νά ἦταν ἀπό τήν Καρύταινα, πού παραιτήθηκε τό 1739 καὶ περιόδευσε στούς Ἀγίους Τόπους.

Διάδοχός του ύπηρξε ο Δανιήλ, πού ύπηρξε φίλος τοῦ Πατριάρχη Κυριλλου Ε' καὶ μέλος τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου τό 1746-48. Αὐτός ἀπέκτησε καὶ τὸν τίτλο «ἔξαρχος πάσης Ἀρκαδίας», γιατὶ στὴν ἀρχιερατείᾳ του ἐνώθηκε ἡ Τριπολιτσά μὲ τὴν Μητρόπολη Χριστιανουπόλεως. 'Ο Δανιήλ ἀπέθανε τό 1772, τῇ Μητρόπολη ὅμως εἶχε ποιμάνει ὡς τό 1770 («Ὀρλωφικά»). Φαίνεται, μᾶλιστα, πῶς ἡταν μυημένος στὸ ἄγουρο αὐτὸ κίνημα, πού στοίχισε πολὺ στὸν τόπο.

'Απ' τό 1772 ὡς τό 1783 τῇ Μητρόπολη ποίμανε ὁ Μητροπολίτης 'Ιερεμίας, πού στή συνέχεια πῆγε στή Μυτιλήνη καὶ τό 1809 ἔγινε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, γιά νά μείνει στό θρόνο ὡς τό 1813. Προεπαναστατικά Μητροπολίτης ἡταν —ὅπως γράφεται καὶ ἀλλοῦ— ὁ Γερμανός Ζαφειρόπουλος, πού μαρτύρησε γιά τή Λευτεριά στήν Τριπολιτσά.

Τόν 'Ιερεμία διαδέχθηκε, τό Φεβρουάριο τοῦ 1783, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μακάριος, πού ποίμανε τή Μητρόπολη γιά μιά δεκαετία. 'Ο Μακάριος ἡταν ἀδερφός τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Θεοδοσίου. Τό ἐπώνυμο τῶν δύο αὐτῶν ἀδελφῶν ἀρχιερέων ἡταν: Μαριδάκης. Φαίνεται πώς ὁ Μητροπολίτης Μακάριος, στά δίσεκτα ἐκεῖνα γιά τήν πατρίδα χρόνια, εἶχε οἰκτρό τέλος. "Εγινε μάρτυρας τῆς 'Ορθοδοξίας καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ φρονήματος. 'Αναφέρει σχετικά ὁ πρωτοσύγκελλος 'Αμβρόσιος Φραντζῆς, ὅταν κάνει λόγο «περὶ προστασίας ἀρχιερέων οἱ ὄποιοι κατωχυρώνοντο μέ μπεράτια»: «.... συνέβαιναν καταδρομαί καὶ ὅσαι ἔξ αὐτῶν, ἐλάμβανον ἐνοχήν εἰς τάς πολιτικάς θέσεις χάριν τῶν χριστιανῶν ὑπέφερον καταδιώξεις, ἐνίστε καὶ θάνατον, καθώς συνέβη μεταξύ ἀλλων καὶ εἰς τόν Μακάριον Χριστιανουπόλεως, δολοφονηθέντα τό 1792 εἰς Κυπαρισσίαν παρά τῶν 'Οθωμανῶν».

Διάδοχος τοῦ μάρτυρα Μητροπολίτη τόν 'Απριλιο τοῦ 1793, ύπηρξε ὁ Γερμανός, πού ἡταν ἐφημέριος στό Φανάρι. Στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰῶνα καὶ συγκεκριμένα τό 1807 —κι ἐνώ ἡταν Πατριάρχης ὁ Γρηγόριος Ε'— ἐκλέχθηκε Μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως ὁ Γερμανός 'Επίσκοπος Σεβαστείας μέχρι τότε, γιά τόν ὄποιον ἔγινε λόγος στήν ἀρχή αὐτῆς τῆς ἀναφορᾶς γιά τή Μητρόπολη Τριφυλίας καὶ 'Ολυμπίας.

Γιά τή δύσκολη αὐτή περίοδο καὶ τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς πατρίδας γενικότερα, ὁ Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ 'Ολυμπίας Στέφανος στήν προαναφερθεῖσα μελέτη του σημειώνει σέ μία παράγραφό του καὶ αὐτά:

«... Μικρά ἐπαρχία μέ μεγάλο ὄνομα, μέ μικράν πρωτεύουσαν ἡ ὄποια θά γίνει μεγάλη ἀργότερα, κατορθώνει καὶ ποιμαίνεται κανονικῶς, νά

θρησκεύη, νά ἀνθίσταται εἰς τήν θλιβεράν καταπίεσιν τοῦ βάρβαρου κατατητοῦ, ὅσον καὶ εἰς τήν πίεσιν τῆς συνειδήσεως ἀπό ὁμόθρησκον κατατητήν.

Καίτοι δέν γνωρίζομεν λεπτομερείας ἀπό τήν ἐσωτερικήν ζωήν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, βέβαιον θεωροῦμεν ὅτι ὁ ταλαιπωρούμενος αὐτός τόπος ἀνέπτυξεν ἀντίδρασιν κατά τῶν ἔξωθεν ἐπερχομένων δεινῶν, μετέχεν εἰς ἐνόπλους ἔξεγέρσεις καὶ ἔμεινεν σφικτά δεμένος μέ τήν πάτριον θρησκείαν καὶ τάς ἔθνικάς παραδόσεις, ἀγωνισθείς χάριν τῆς ἐλευθερίας...»

Τό 1852 ἡ Ἐπισκοπή ὄνομάστηκε Ἐπισκοπή Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας μέ Ἐπίσκοπο τό Γρηγόριο (Ρώτα), πού καταγόταν ἀπ' τήν Κέα καὶ ποίμανε τήν Ἐπισκοπή ὡς τό 1865

Τό 1866 ἔγινε ἐπίσκοπος ὁ Βαρθολομαῖος (Σωτηριάδης), πού καταγόταν ἀπ' τήν περιοχή Καλαβρύτων καὶ ποίμανε τήν Ἐπισκοπή ὡς τό 1871 ὅπότε ἀπεβίωσε.

Νέος Ἐπίσκοπος ἐκλέχτηκε ὁ Ἰγνάτιος (Ζερβόπουλος) πού ποίμανε τήν Ἐπισκοπή ὡς τό 1878 καὶ ἀνέπτυξε ζηλευτή δραστηριότητα, κατά κοινή ὁμολογία.

Ἀπ' τό 1882 ὡς τό 1903 ἔγινε Ἐπίσκοπος ὁ Νεόφυτος (Παναγιωτόπουλος). Καταγόταν ἀπό τή Λάμπαινα Μεσσήνης καὶ σπούδασε Θεολογία στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν μέ ἔξοδα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βουλκάνου, στήν ὅποια εἶχε μονάσει.

Τόν διαδέχτηκε ὁ Ἐπίσκοπος Γαβριήλ, πού καταγόταν ἀπό τή Νεμέα. Χειροτονήθηκε στίς 7 Αύγουστου τοῦ 1907 καὶ μέ δικές του δαπάνες οἰκοδομήθηκε ὁ ἐπισκοπικός οἶκος, δίπλα ἀπ' τό ναό τῆς Εὐαγγελίστριας, πού διατρεῖται καὶ χρησιμοποιεῖται μέχρι σήμερα. Ἡταν Μητροπολίτης ὡς τό 1920.

Μέ τό νόμο 2891/22-2-1922 ἡ Ἐπισκοπή Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ὄνομάστηκε Ἱερά Μητρόπολη Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ πρῶτος Μητροπολίτης ἐκλέχτηκε ὁ Ἄνδρεας (Τριανταφύλλου) πού ποίμανε τή Μητρόπολη ὡς τό 1938. Ἐπιτέλεσε σπουδαῖο ποιμαντικό ἔργο καὶ διακρίθηκε καὶ ὡς συγγραφέας δίνοντας τρία ἔργα. Ἡ ἐκλογή του ἔγινε στίς 16 Δεκεμβρίου καὶ ἡ χειροτονία του στίς 23 Δεκεμβρίου τοῦ 1925.

Τόν διαδέχτηκε ὁ Ἀνθίμος (Τσάτσος) πού καταγόταν ἀπ' τά Ἰωάννινα εἶχε διατελέσει Ἅγιούμενος στή Μονή Ἀγίου Στεφάνου Μετεώρων, Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Ἐπίσκοπος Βρεσθένης καὶ βοηθός τοῦ

’Αρχιεπισκόπου ’Αθηνῶν καθώς καί Μητροπολίτης Θήρας ἀπ’ ὅπου μετατέθηκε στή Μητρόπολη Τριφυλίας καί ’Ολυμπίας. Ποίμανε τή Μητρόπολη ἀπ’ τό 1938 ώς τό 1950.

Στίς 21 Σεπτεμβρίου 1950 ἐκλέχθηκε Μητροπολίτης Τριφυλίας καί ’Ολυμπίας ὁ Δαμασκηνός (Χατζόπουλος) ἀπό τήν Κόρινθο. Ήταν πτυχιοῦχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ’Αθηνῶν.

Στό Β' Παγκόσμιο πόλεμο αἰχμαλωτίστηκε ἀπό τούς Γερμανούς καί ὁδηγήθηκε ως ὄμηρος στό στρατόπεδο Νταχάου. Τό 1957 μετατέθηκε στήν ’Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος (Βόλος). Παραιτήθηκε τό 1968 καί ἀπεβίωσε τό 1977.

Διάδοχός του (15-11-1957) τοποθετήθηκε ὁ μέχρι τότε Μητροπολίτης Ζακύνθου Χρυσόστομος, πού διαποίμανε τή Μητρόπολη ώς τίς 22-10-1958 πού ἀπεβίωσε.

Τέλος ἀπ’ 8 Μαΐου 1960 τήν ’Ιερά Μητρόπολη Τριφυλίας καί ’Ολυμπίας ποιμαίνει ὁ Μητροπολίτης Στέφανος (Ματακούλιας), πτυχιοῦχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ’Αθηνῶν καί μέ πλούσια συγγραφική δραστηριότητα.

Κατά τά Δίπτυχα τῆς ’Εκκλησίας τῆς ’Ελλάδος ἡ ’Ι. Μητρόπολη Τριφυλίας καί ’Ολυμπίας ἔχει 159 ἐνοριακούς ναούς, 124 παρεκκλήσια, 429 ἔξωκλήσια, 130 ναούς κοιμητηρίων, 32 ἴδιωτικούς ναούς καί 13 μοναστηριακούς ναούς. Ἐχει 7 ἀρχιερατικές ἐπιτροπεῖες. Αὐτές εἶναι: τῆς Κυπαρισσίας μέ 32 ἐνορίες, τῶν Φιλιατρῶν μέ 8 ἐνορίες, τῶν Γαργαλιάνων μέ 15 ἐνορίες, τῆς Ζαχάρως μέ 25 ἐνορίες, τῶν Κρεστένων μέ 23 ἐνορίες, τοῦ Κοπανακίου μέ 25 ἐνορίες καί τῆς ’Ανδρίτσαινας μέ 31 ἐνορίες.

Σχετικά μέ τά νότια σύνορα τῆς Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως ὁ Σωτήρης Λυριτζῆς στό βιβλίο του «Γαργαλιάνοι», σημειώνει: «...Ο ”Αγγλος περιηγητής Leake ἀναφέρει, ὅτι ὁ Λαγγούβαρδος ἥτο τό νότιον ὄριον τῆς Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως εἰς τήν δυτικήν ἀκτήν τῆς Μεσσηνίας καί ταυτίζει αὐτόν μέ τόν Σέλαν. Ο Γερμανός ἀρχαιολόγος Curtius ἀναγνωρίζει δυσκολίαν νά ἀποφανθεῖ κανείς, ἐάν ὁ Σέλας ταυτίζεται μέ τόν Λαγγούβαρδο ἥ, ὅπερ καί προτιμότερον, μέ τό ποτάμι τοῦ Ρουμανοῦ πού ἔχει μεγαλύτερον μῆκος...»

Κατατοπιστικός καί μέ λεπτομέρειες εἶναι ὁ κατάλογος Μητροπολιτῶν Χριστιανουπόλεως πού δημοσιεύει ὁ Δουκάκης στά «Μεσσηνιακά» του καί πού παίρνει τή θέση του στή συνέχεια.

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ Τριφυλίας και Ὀλυμπίας ἔχει τιμήσει τούς κληρικούς τῶν Ἀγώνων μέ δύο μαρμάρινες πλάκες πού ἔχει τοποθετήσει σέ περίοπτη θέση, δεξιά και ἀριστερά, στόν 1ο ὄροφο τοῦ Μητροπολιτικοῦ μεγάρου. Στήν πρώτη διαβάζεις:

1821

ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

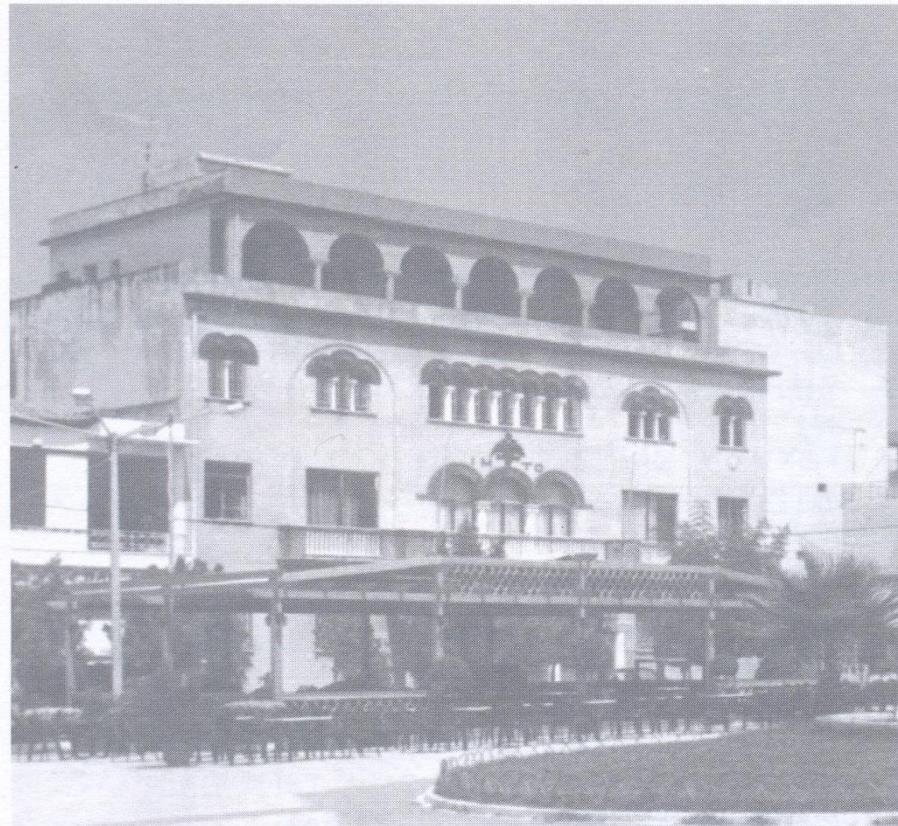
ΙΕΡΕΙΣ

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΜΠΕΛΙΩΝΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΑΜΠΑΤΖΙΩΤΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΗΦΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΤΩ ΦΥΓΑΛΙΑΣ
ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ
ΜΗΤΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΕΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ ΜΑΚΡΥΣΙΩΝ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ
ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΤΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Καί στή δεύτερη:

ΙΕΡΕΙΣ ΘΥΣΙΑΣΘΕΝΤΕΣ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ
ΓΑΡΑΤΖΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΟΚΑ
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΡΗΓΑΣ ΚΑΛΟΓΕΡΕΣΙΟΝ
ΓΚΟΤΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΝ
ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ ΧΡΟΝΗΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

ΠΑΠΑΛΥΜΠΕΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΕΤΟΣ
ΤΖΟΥΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΠΑΝΑΚΙΟΥ
ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ ΑΥΤΩΝ



Τό νέο ἐπισκοπεῖο στήν πλατεία καί οι στίχοι τοῦ Μητροπολίτη, που τό ἀνήγειρε, γιά τήν Κυπαρισσία:

«Σέ σένα μ' ἔστειλε ὁ Θεός
τό Θρόνο γιά νά στήσω.
Ἐπίσκοπός Του ταπεινός,
—στούς τόσους μέσα πιό μικρός—
ἡρθα νά σ' εύλογήσω»

